

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності на засіданні 09 вересня 2020 року (протокол № 42) на виконання доручення Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 06 квітня 2020 року розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо спрощення та удосконалення діючих норм Закону з метою уникнення покарання винними особами та розвантаження судових органів» (**реєстр. № 3303**), поданий народним депутатом України Кузьмініх С.В.

Законопроектом пропонується внести низку змін до Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК), відповідно до яких:

продовжується строк вручення письмової підозри особі до сорока восьми годин, якщо це необхідно внаслідок складності провадження (частина 2 статті 278 КПК);

спрощується порядок збирання відібрання зразків з речей і документів (зміни до частини 2 статті 245 КПК);

дозволяється здійснення освідування на підставі постанови слідчого (частина 2 статті 241 КПК);

дозволяється вилучати в ході проведення слідчого експерименту речі, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні (частина 2 статті 240 КПК);

передбачається проведення огляду не тільки місцевості, приміщення, речей, документів, а й особи (частина 1 статті 237 КПК).

Крім того, законопроект зобов'язує заставодавця надати органу досудового розслідування, прокурору або суду документ, який підтверджує наявність у особи доходів, достатніх для визначеного розміру застави. Ненадання вказаного документу є підставою звернення застави в дохід держави (абзац 2 частини 6 статті 182 КПК).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило ряд зауважень до законопроекту, зокрема, на їх думку, юридично некоректною є назва законопроекту, у якій задекларована мета «уникнення покарання винними особами та розвантаження судових органів». Це суперечить завданню кримінального провадження, яке, відповідно до частини 1 статті 2 КПК, полягає у захисті особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охороні прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпеченні швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в

міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Запропонована редакція частини 2 статті 135 КПК не дозволяє однозначно встановити, в яких випадках публікація відбуватиметься в засобах масової інформації, а в яких – на офіційних веб-сайтах органів, що здійснюють досудове розслідування. В цьому випадку не виключена можливість дублювання публікації, або ж її відсутність загалом, з надією на те, що повістка буде опублікована в іншому місці іншим суб'єктом.

У разі запровадження запропонованих змін фактично матиме місце порушення прав осіб, оскільки вони не будуть повідомлені про повістку у разі тимчасової відсутності за місцем проживання.

У запропонованій проектом редакції частини 5 статті 176 КПК має місце порушення низки статей Конституції України. Так, частина 2 статті 24 Конституції України визначає *принцип недискримінації*, згідно з яким не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Крім того, згідно з пунктом 1 частини 1 статті 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом.

На порушення зазначених конституційних норм у законопроекті пропонується заборонити застосування запобіжних заходів у вигляді особистого зобов'язання, особистої поруки, домашнього арешту, застави тільки на тій підставі, що суб'єкт, щодо якого розглядається зазначене питання, є іноземцем, особою без громадянства, особою, яка проживає у місці, розташованому поза юрисдикцією органу досудового розслідування, який проводить досудове розслідування, що є неприпустимим.

З огляду на зазначене Головне науково-експертне управління пропонує повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Про непідтримку законопроекту у своїх висновках зазначили Міністерство юстиції України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Верховний Суд.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань кримінального процесуального законодавства та оперативно-розшукової діяльності, народні депутати України - члени Комітету зазначили, що окремі положення законопроекту суперечать Конституції України. Зокрема, у частині 6 статті 182 КПК пропонується зазначити що «заставаодавець має надати органу досудового розслідування, прокурору або суду документ, який підтверджує наявність у особи доходів, достатніх для визначеного розміру застави». При цьому, «ненадання вказаного документа є підставою для звернення застави в дохід держави», що суперечить Конституції України, адже право власності захищено Конституцією України.

Всебічно обговоривши питання, Комітет рекомендує Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо спрощення та удосконалення діючих норм Закону з метою уникнення покарання винними особами та розвантаження судових органів» (реєстр. № 3303), внесений народним депутатом України Кузьмініх С.В., за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову підкомітету з питань кримінального процесуального законодавства та оперативно-розшукової діяльності – народного депутата України Яцик Юлію Григорівну.

Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та проект Постанови Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Д. Монастирський

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00E7788200
Дійсний до: 16.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2020/154584 від 10.09.2020

192318